

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	50187 Зарубіжна література та англійська мова: теорія та методика навчання
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

04.04.2024 р.

Справа № 0368/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Демченко Олена Петрівна,

Захаров Олексій Олексійович,

Коваленко Наталія Володимирівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Москаленко Олена Іванівна,

Носаченко Володимир Миколайович,

Огністий Андрій Володимирович,

Попович Анжеліка Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Гожик Андрій – представник ЗВО,

Бойницька Ольга Сергіївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	50187
Назва ОП	Зарубіжна література та англійська мова: теорія та методика навчання
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.021 Англійська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Статус програми – освітньо-наукова. У Законі України «Про вищу освіту» ст.5 (п.5) зазначено: «...обсяг освітньо-наукової програми - 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків». ЕГ та ГЕР констатують, що у частині кредитів ОНП відповідає вимогам та охоплює 120 кредитів, з яких 36 кредитів має бути відведено на наукову компоненту. Однак у частині забезпечення дослідницької (наукової) компоненти ОНП відповідає лише частково. Різниця між ОПП та ОНП полягає у посиленій ролі науково-дослідницької діяльності, зокрема виконанні наукових тем, участі у наукових дослідженнях, грантових проектах (вітчизняних та міжнародних), публікаційній активності (у вітчизняних та міжнародних виданнях), апробації результатів дослідження, наукових заходах та ін. Тобто, всі види наукової активності, які забезпечують посилену науково-дослідницьку складову на всіх рівнях. Посилена науково-дослідна складова зазначена також в меті ОНП: «підготовці учителів зарубіжної літератури та англійської мови для роботи у закладах загальної середньої освіти, викладачів зарубіжної літератури та англійської мови для роботи у закладах фахової передвищої та вищої освіти, дослідників-літературознавців»; у професійній кваліфікації: «вчитель закладу загальної середньої освіти (англійська мова; зарубіжна література), викладач закладу фахової передвищої освіти, викладач закладу вищої освіти, дослідник». Не можемо погодитися з ґрунтовними поясненнями закладу освіти щодо наявності наукової компоненти: «Науковий компонент ОП забезпечений більш ніж достатньо ОК, що сумарно становлять 39 кредитів ЄКТС». Незрозуміло, за рахунок яких видів діяльності наведена така кількість кредитів і в чому полягає різниця, якби ця ОНП мала назву ОПП. Відмітимо, що наукова складова ОНП відображена у Стратегічному плані розвитку КНУ імені Тараса Шевченка на 2018–2025 рр (https://asp.knu.ua/doc/NP_Baza_univ/Development-strategic-plan_2018-2025.pdf) у п.1.6, п.5.1, п.5.2, п.5.3, п.36, п.38, п.39.2, п.40, п.41, п.48, п.50, п.4.2, п.22, п.40.5. Проте, ОНП узгоджується лише частково з цими пунктами Стратегічного плану розвитку. Отже, дослідницька (наукова) компонента неповною мірою реалізована в задекларованій ОНП відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» ст.5 (п.5) та Стратегічного плану розвитку КНУ імені Тараса Шевченка на 2018–2025 рр. В ОНП не визначено професійну кваліфікацію у розділі Загальна інформація, що не відповідає листу МОН України №1/9-239 від 28.04.2017 р.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ГЕР відзначає певний формальний підхід у наданих рецензіях на ОП. Зокрема, вони носять переважно констатувальний характер та не містять рекомендацій/пропозицій, зауважень тощо. На 5 наданих рецензіях відсутні дати, тому не можна зрозуміти коли була видана ця рецензія; тексти рецензій 1,2 (2023 р.) та рецензій 1,2 (2020 р.) мають часткові текстові збіги; рецензії 1,2 (за 2023 р. та 2020 р.) надані одними і тими ж особами; документи містять певні розбіжності – на рецензії за 2020 р. стоїть гербова печатка Українського державного ун-ту ім. М.Драгоманова, однак у 2020 р. назва університету була «Національний педагогічний університет ім. Михайла Драгоманова», що ставить під сумнів дату підписання цієї рецензії. Зазначимо, що документи щодо внесення змін / пропозицій до ОНП (витяги з протоколів), які були надані на запит ЕГ, також мають певні особливості, а саме: сторінка 2 на витягу з

протоколу №1 від 25 серпня 2022 року та сторінка 2 на витягу з протоколу №10 від 12 квітня 2023 року мають змінений колір та не співпадають зі шрифтом підписів. Підписи на витягах з протоколів щодо внесення змін до ОНП є ідентичними. Складається враження, що сторінка 2 була замінена, а фото підписів вставлене на сторінку.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

В ОНП в Розділі 6 зазначені блоки вибіркових дисциплін та фахові компетентності (ФК), які в них формуються; також вказані вибіркові дисципліни, у яких досягаються окремі програмні результати навчання (ПРН) (с. 15-17). ГЕР акцентує увагу розробників ОНП, щодо рекомендацій стосовно ВК – вибіркові дисципліни (як і неформальна освіта) можуть посилювати окремі ЗК, ФК, додатково сприяти формуванню ПРН, їх основне завдання – розширювати світогляд та формувати різносторонньо сформовану особистість. Але ПРН мають формуватися за рахунок обов'язкових ОК.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ЗК1 та ЗК3 - це компетентності для бакалаврського рівня (Методичні рекомендації до розробки Стандартів ВО (<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5dc/963/0eb/5dc9630eb3e2d768027976.pdf>). З іншого боку, вони передбачені вчительським професійним стандартом. Однак, вони (ЗК1, ЗК3) не корелюють з ПРН та абсолютно не забезпечуються ОК зокрема й тими, щодо яких це зазначено в таблиці відповідності та РП. Зокрема, в РП ОК5 Філософія освіти зазначено, що нею забезпечуються ЗК1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, та ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до творчого самовираження. Однак, виходячи зі змісту ОК5, вона не може забезпечити ці ЗК. Зміст ОК3 Педагогіка та педагогічна майстерність, виходячи з РП, зокрема Розділ 1, охоплює питання, які розглядалися на бакалаврському рівні, як от: "Загальні основи педагогіки. Процес навчання, його закономірності та принципи, зміст освіти". Розділ 2 - орієнтований на підготовку учителя, педагогічного працівника. Про вищу школу та підготовку науково-педагогічного працівника в ОК3 та інших ОК - не йдеться, хоча у меті та придатності до працевлаштування вказується і - викладач ЗВО. Позитивно оцінюємо детально розписані критерії оцінювання (наприклад, як в РП ОК Професійна та корпоративна етика). Загалом, аналіз інформації щодо ОНП, звіту ЕГ, відомостей самооцінювання дає підстави кваліфікувати її як ОПП, а не ОНП, без провадження додаткової науково-дослідної діяльності.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Погоджуємося з ЕГ в тому, що в ОНП недостатньо реалізується прикладна та наукова компоненти. Так, відповідно до навчального плану лекційні заняття становлять – 264 години, семінарські та практичні заняття – 274 години. Тобто, фактичний розподіл становить в середньому – 1 лекція / 1 практичне (або семінарське) заняття, враховуючи те, що є різниця між семінарським та практичним заняттям. На практичному відпрацьовуються практичні уміння, на семінарському – колективне обговорення наперед визначених викладачем питань, доповідей, рефератів, завдань, есе тощо. Зазначимо, що розподіл між лекціями та практичними (семінарськими) годинами (50/50) є дещо незбалансованим в ОНП, а також цей розподіл неунормований внутрішніми документами університету. На думку ГЕР, ОНП переобтяжена лекційним матеріалом. В ОНП недостатньо ОК, спрямованих на англомовну підготовку

здобувачів. Хоча назва ОНП – «Зарубіжна література та англійська мова: теорія та методика навчання», а також відноситься до спеціалізації 014.021 Англійська мова та зарубіжна література. При цьому навчання англійської мови, за словами НПП, керівництва кафедри, представників системи забезпечення якості, не є метою ОП. Таке твердження є незрозумілим, адже як можна викладати англійську мову без підтвердження її рівня. Для вивчення англійської мови передбачена ОК 09 «Комунікативні стратегії та практика англійської мови»; вона розподілена таким чином: 48 лекційних годин / 98 практичних годин упродовж 1, 2, 3 семестрів. Також вибірково ОК «Академічне письмо англійською мовою» (16 лекцій / 16 семінарських годин). Вважаємо, що такий розподіл годин є недостатнім для практичного вивчення англійської мови, яка є необхідною передумовою для її викладання. В ОК 13 Програма і методичні рекомендації до кваліфікаційної роботи магістра (<https://drive.google.com/file/d/1FoBgeYegEeX1fbyf9Hqtl187QkHyN4IV/view>) зорієнтована на літературознавство. Однак, методика викладання англійської мови не врахована у кваліфікаційній роботі, що не узгоджується з інтегральною компетентністю ОП. Також ОК 13 не містить чітких вимог стосовно структури кваліфікаційної роботи (тільки на с. 7 Тема 7, та у додатку Б с.10 – зрозуміло, що в роботі має бути 3 розділи), не містить допустимий відсоток плагіату в роботі, вимоги щодо апробації дослідження зазначені побіжно в анотації (підготовка тез, доповідь на конференції, написання статті). Хоча ЗВО заперечує це «...апробація у вигляді публікації не є і не повинна бути обов'язковою умовою захисту кваліфікаційної роботи» (див. коментарі с.2). Аналіз інформації щодо ОНП, звіту ЕГ, відомостей самооцінювання дає підстави кваліфікувати її як ОПП, а не ОНП, без провадження додаткової науково-дослідної діяльності. Аналіз інформації щодо ОНП, звіту ЕГ, відомостей самооцінювання дає підстави кваліфікувати її як ОПП, а не ОНП, без провадження додаткової науково-дослідної діяльності.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

На ОНП передбачена практика у ЗВО, а здобувачі не ознайомлені з відповідними особливостями організації навчання та викладання. Програми ОК 11-12 (практика у ЗФПО та ЗВО) відсутні у кабінеті справи та на сайті ЗВО, тобто проаналізувати не можемо як завдання, так і рівень готовності до їх виконання студентами під час практики.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

В ОНП не враховано вимоги стандарту на групу професій "Викладачі ЗВО".

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

В ОК 16 «Програма підсумкового іспиту з теорії та методики викладання англійської мови» метою є перевірка ПРН, які студенти мають отримати під час вивчення методики навчання англійської мови в школі. В анотації також акцентовано на присудженні їм професійної кваліфікації 2320 «Вчитель зарубіжної літератури та англійської мови».

У Програмі іспиту не враховані питання методики навчання англійської мови у ЗФПО та ЗВО. Використана застаріла термінологія «школа» замість ЗЗСО. <https://drive.google.com/file/d/1qYAdkox8NcRLnfcEMefHFfs18JinEJSJ/view> Незрозуміло яким чином перевіряється рівень знань здобувачів з англійської мови. Погоджуємося з ЕГ в тому, що варто розширити Програму підсумкового іспиту, зорієнтувавши її на комплексну перевірку рівня знань з англійської мови та методики її навчання, або запровадити окремий «Підсумковий іспит з англійської мови» задля перевірки рівня знань здобувачів з іноземної мови. Питання ОК12 Програма підсумкового іспиту з теорії та методики викладання зарубіжної літератури / ОК 16 Програма підсумкового іспиту з теорії та методики викладання англійської мови орієнтовані на ЗЗСО, без врахування ЗФПО, ЗВО. Окрім того, в ОК 16 не передбачені питання для перевірки рівня знань з англійської мови. Тому, погоджуємося з ЕГ в тому, що під час чергового перегляду ОНП слід запровадити «Підсумковий іспит з англійської мови» задля перевірки рівня знань здобувачів з іноземної мови, яка є вагомим складовою у визнанні їхньої професійної кваліфікації, або доповнити ОК 16 питаннями з англійської мови. У разі доповнення підсумкового іспиту питаннями з англійської мови доцільно проводити його в усній та письмовій формі, а не лише в письмовій як це заявлено в ОК 16 (на с.3), оскільки навички з англійської мови охоплюють комунікацію на різні теми, вміння вести діалог тощо.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

На підставі вивчення відомостей СО, звіту ЕГ, ГЕР робить висновок, що освітній процес на ОП забезпечується фахівцями, які мають необхідний досвід роботи та фаховий рівень. Погоджуємося з ЕГ у необхідності постійного вдосконалення та підвищення фахового рівня НПП, посилення публікацій з напрямку ОК, які вони викладають, а також статей у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та/або Web of Science.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої

освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Посилити наукову складову ОНП відповідно до ст.5 (п.5) ЗУ «Про вищу освіту» шляхом уведення завдань науково-дослідницького характеру до відповідних ОК починаючи з 2024-2025 н.р.; створити умови для публікаційної активності здобувачів, обов'язкової апробації результатів дослідження, активної участі у наукових заходах, проєктах. ОП може бути посилена відповідно до пунктів Стратегічного плану розвитку КНУ імені Тараса Шевченка на 2018–2025 рр: 1.6, 5.1, 5.2, 5.3, 36, 38, а також підвищення активності щодо виконання пунктів 4.2, 22, 40.5. 2. Розглянути можливість введення до складу робочої групи, яка оновлює зміст ОНП, здобувачів / випускників цієї ОНП, що сприятиме покращенню ОНП. 3. У межах процедури чергового оновлення розробникам ОНП доцільно активізувати роботу щодо отримання реальних рекомендацій/пропозицій/зауважень від стейкхолдерів для покращення якості реалізації освітньої програми. 4. Для вдосконалення якості ОНП варто розширити коло рецензентів, зробити акцент на залученні представників ЗЗСО, ЗФПВО, ЗВО до проектування цілей і ПРН ОНП та її рецензування. 5. Продовжити вивчення досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм та під час перегляду ОНП враховувати кращі практики цих ОНП під час наступного оновлення ОНП та всіх освітніх компонентів; вивчати досвід вчителів і викладачів міста Києва з урахуванням контексту реалізації освітньої діяльності у закладах освіти. 6. У фокусі ОНП переформулювати фразу «Спеціальна освіта...» для запобігання схожості зі спеціальністю 016 Спеціальна освіта. 7. Внести професійну кваліфікацію у розділ Загальна інформація відповідно до листа МОН України №1/9-239 від 28.04.2017 р.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Доцільно зорієнтувати зміст ОНП на науково-дослідну діяльність, забезпечити виконання науково-дослідної складової, або переорієнтувати цю ОНП в ОПП. 2. При наступному перегляді ОНП врахувати вимоги стандарту на групу професій "Викладачі ЗВО". 3. Узгодити зміст ОНП з професійним стандартом за професією "Вчитель закладу загальної середньої освіти" у частині формування А2.3, Б1.2, Б1.4, Б2.1, Б2.3, В2.4, Д1.1, Д3.1. 4. До початку 2024-2025 н.р. варто посилити прикладну складову ОНП шляхом унормування / збалансування кількості лекційних / семінарських / практичних годин, відведених на навчання дисциплін (у бік збільшення семінарських / практичних годин), що дасть можливість здобувачам демонструвати свої наукові здобутки, досягнення, здобуті шляхом самостійного вивчення та обговорювати їх на заняттях. 5. Починаючи з 2024-2025 н.р., посилити англomовну складову ОНП у змісті навчання та підсумковій атестації з метою досягнення та перевірки сформованості всіх ПРН ОНП, зокрема з метою повноцінного формування ПРН 17. Розглянути можливість уведення практичних ОК з

англійської мови або інтегрувати її навчання з іншими ОК для посилення англомовної підготовки здобувачів. 7. З метою формування вмінь здобувачів здійснювати дослідження та інноваційну діяльність у закладах освіти рекомендуємо до початку 2024-2025 н.р. оновити зміст психолого-педагогічних і методичних ОК шляхом уведення тем щодо реформування освіти (щодо Концепції Нової української школи, створення інклюзивного освітнього середовища, дистанційного, змішаного, соціально-емоційного навчання, інтегрованого викладання навчальних дисциплін). 8. Створити більш сприятливі умови для формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії з можливістю обрання дисциплін. Розглянути можливість розширення вибірковості і надати здобувачам можливість обирати ОК не тільки з дисциплін літературознавчого спрямування, але й з англомовних, методичних дисциплін та дисциплін інших ОП. 9. Урахувати тенденції розвитку галузі і модернізувати зміст психолого-педагогічних і методичних ОК; доповнити їх тематикою, що відповідає присвоєнню кваліфікації викладача ЗФПВО до початку 2024-2025 н.р. 10. Удосконалити РП усіх ОК з метою повного інформування здобувачів щодо політики викладання курсу та створення можливості для їх раціонального розподілу навантаження. 11. При наступному перегляді ОНП перевірити зміст ОК на відповідність ЗК, які вони мають забезпечувати (ОК3, ОК5). 12. Розробити / оприлюднити програми практик у ЗВО, ЗФПО (ОК 11-12), з тим щоб здобувачі були ознайомлені з відповідними особливостями організації навчання та викладання у ЗВО, ЗФПО.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Враховуючи широкі можливості зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності, міжнародної співпраці, які створює університет, рекомендуємо активізувати участь здобувачів у цих програмах; провести низку інформаційних заходів для зацікавлення більшої кількості здобувачів здійснювати академічну мобільність. 2. Розширювати дію механізму неформальної / інформальної освіти на кафедрі зарубіжної літератури, забезпечити інформування здобувачів ОП про можливості визнання РН, здобутих шляхом неформальної освіти, через офіційні канали комунікації, які використовуються для повідомлення новин освітнього процесу; пропонувати здобувачам платформи та курси неформальної / інформальної освіти. 3. Розробити та ухвалити на засіданні кафедри зарубіжної літератури перелік рекомендованих заходів неформальної освіти на 2024/2025 н.р. (неакадемічні обміни, стажування, курси, конференції, семінари, олімпіади, літні/зимови школи, майстер-класи, тренінги тощо) в межах ОК ОНП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Поглибити науково-дослідну складову ОНП шляхом виконання досліджень з орієнтацією на професійну кваліфікацію вчителя зарубіжної літератури та англійської мови. 2. Активізувати залучення здобувачів до виконання наукових робіт в рамках проведення різноманітних заходів (олімпіад, наукових семінарів, конкурсів тощо); посилити публікаційну активність та виступи на конференціях здобувачів ОНП та розміщувати матеріали конференцій у вільному доступі; стимулювати участь здобувачів у проєктній і грантовій діяльності; сприяти науковій активності здобувачів поза межами університету. 3. Оновити робочі програми навчальних дисциплін в частині рекомендованої літератури та списку джерел; у рекомендованій літературі пропонувати наукові праці викладачів, які забезпечують викладання освітнього компонента, в тому числі іноземні джерела, додати авторські статті, курси, навчально-методичні матеріали, із залученням інноваційного досвіду, міжнародних стажувань. Розглянути можливість внесення до РП дисциплін питання для самостійного вивчення з метою надання більш повної інформації щодо дисципліни. 4. Оновити списки рекомендованої літератури джерелами останніх років, в тому числі й зарубіжними. Доповнити списки рекомендованої літератури власними публікаціями викладачів відповідно до змісту ОК. 5. Надати можливість здобувачам більш детально ознайомитися з вибірковими дисциплінами, представивши їх презентації на сторінці сайту кафедри, і доводити до відома здобувачів інформацію щодо можливості обрання вибіркових дисциплін з інших ОП. 6. Розглянути можливість уніфікувати онлайн-платформи для дистанційного навчання, які використовуються для викладання на цій ОНП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Переглянути тематику кваліфікаційних робіт, зважаючи на предметну спеціальність та професійну кваліфікацію випускників ОНП, не обмежуючи її літературознавчими темами. Доцільним вбачається доповнення кваліфікаційних робіт темами з методики навчання / викладання англійської мови або зарубіжної літератури з наступного навчального року. 2. Доопрацювати в Програмі та методичних рекомендаціях до кваліфікаційної роботи магістра вимоги щодо чіткої структури роботи, підготовки і перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт (зазначити допустимий відсоток плагіату), а також вимогу щодо апробації і публікації результатів досліджень здобувачів. 3. Продовжити проводити заходи, спрямовані на популяризацію академічної доброчесності в університеті, а також співпрацю всіх ланок університету у її дотриманні серед НПП та здобувачів. 4. Розробити механізм перевірки знань здобувачів з англійської мови, яка є вагомою складовою у визнанні їхньої професійної кваліфікації, що зазначена в чинній ОНП «Зарубіжна література та англійська мова: теорія та методика навчання». Включити екзаменаційні питання з англійської мови у Програму підсумкового іспиту або запровадити «Підсумковий іспит з англійської мови» задля перевірки рівня знань здобувачів з іноземної мови. 5. Систематично вдосконалювати форми контрольних заходів та атестації здобувачів вищої освіти у відповідності освітнім компонентам та умовам дистанційного навчання.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Посилити публікаційну активність науково-педагогічних працівників відповідно до ОК, які вони викладають. Зокрема, мотивувати НПП публікувати наукові статті у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, а також статей з методики навчання зарубіжної літератури і англійської мови у журналах категорії «А» і «Б» з метою підвищення їхньої професійної майстерності та якості освітнього процесу на цій ОНП. 2. Сприяти академічній мобільності НПП, активній участі у стажуваннях, міжнародних проєктах та грантових програмах. 3. Активізувати у поточному та у наступному 2024-2025 навчальному році залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців, представників академічної спільноти, зарубіжних партнерів, до організації різних ланок освітнього

процесу, в тому числі й проведення навчальних занять, що сприятиме збагаченню освітнього досвіду здобувачів вищої освіти.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Забезпечити інформаційне наповнення сайту ННІ філології інформацією щодо реалізації ОНП та її публічного обговорення, змісту обов'язкових та вибіркового ОК, що дозволить покращити рівень інформаційної підтримки. 2. До початку наступного року (2024–2025) наповнити курси, передбачені чинним навчальним планом, на платформі Google Classroom, а також переглянути наявні і вилучити російськомовні матеріали. 3. Продовжити удосконалення та оновлення матеріально-технічної бази задля забезпечення освітніх потреб; врахувати потреби ширшого кола здобувачів з особливими освітніми потребами, зокрема осіб з порушеннями зору в облаштуванні освітнього середовища. 4. Упродовж другого семестру 2023–2024 н.р. провести низку заходів різного формату з метою ознайомлення здобувачів з покроковою інструкцією дій у разі виникнення конфліктної ситуації; запроваджені заходи надалі реалізовувати систематично.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Сприяти залученню широкого кола роботодавців до процедур моніторингу якості освіти та оновлення ОНП, зокрема розробити онлайн-форму для опитування роботодавців щодо змістового наповнення освітніх компонентів та освітньої програми загалом. 2. Систематично оприлюднювати на веб-сайті ЗВО аналіз результатів опитування різних груп стейкхолдерів, роботодавців, випускників для обговорення змісту та всіх етапів реалізації ОНП. 3. Розширити можливості для анкетування здобувачів з метою надання ними конкретних пропозицій, які б дозволили підвищити якість ОНП, шляхом уведення відкритих запитань в опитування, яке буде здійснюватись у травні 2024 р. Варто включити питання щодо задоволеності матеріально-технічною базою, інформаційно-консультативною та соціальною підтримкою, фактичним навантаженням здобувачів. Врахувати результати опитування при наступному перегляді ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Удосконалювати рівень інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для здобувачів освіти, випускників, стейкхолдерів і громадськості. 2. Систематично оновлювати інформацію в профілях НПП, які реалізують ОНП, на сторінці випускової кафедри. 3. Вивчати досвід акредитацій споріднених ОНП у інших ЗВО задля удосконалення ОНП «Зарубіжна література та англійська мова: теорія та методика навчання».

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІВНА